

OBSAH

Foto na titulu: David Neff

3Fejton Michala Viewegha
SLOVNÍ SOUBOJE S AMATÉRY**4**Roky s... ROBERTEM DE NIREM
Před 100 lety**5**Slovo: MÁNIE
Naše věc: KLIMATIZACE**6**Rozhovor
VIKTOR ZAVADIL:
PALACHA NEJDE JEN TAK ODBÝT
Tereza Willoughby**12**Téma
OSMAŠEDESÁTÝ
Šárka Kabátová**18**Fokus
KONČÍM
Jan Horák**20**Rozhovor
KATEŘINA SAM:
PIJAVICE SEŠKRABÁVÁM NOŽEM
Barbora Postránecká**25**Komerční příloha
DO ŠKOLY S ROVNÝMI ŽÁDY
Ludmila Hamplová**PÁTEK**

týdenní příloha LN

Šéfredaktor: Ištván Léko

Ředitel redakce: Veselin Vačkov

Vedoucí magazínu: Vladan Šír

Art director: Petr Puch

Grafik: Zdeněk Hnat

Redakce magazínu: Alena Plavcová,
Petra Tajovský Pospěchová, Lucie Zídková

Jazyková redakce: Helena Kuthanová

Inzerce: Ivana Weisssová (garant titulu)

mobil: 734 517 331

Kontakt na redaktory:

jmeno.prijmeni@lidovky.cz

Adresa: AMC, Karla Engliše 519/11, 150 00,

Praha 5. Tel.: 225 067 111

www.lidovenoviny.czwww.lidovky.cz

Předplatné: 225 555 533

Tiskne: MAFRAPRINT

Magazín je prodejný jen
s deníkem Lidové noviny.

SLOVNÍ SOUBOJE S AMATÉRY

Fejton Michala Viewegha

Slovní konflikty jsou nevyhnutelnou součástí lidského života. Kdo z nás se za posledních řekněme pět let ani jednou s nikým nepoškorpil? Kdo z nás si v minulosti nebo třeba docela nedávno na někoho nezanadával? Samozřejmě i ve mně – přestože jsem svým okolím mylně považován za člověka smířlivého (ale ve skutečnosti se jen nerad hádám) – párkrát ročně takzvaně bouchnou saze a má pracně předstíraná nekonfliktnost, přídržím-li se použité metafory se sazemi, s hukotem vyletí komínem...

Jsem spisovatel a rodným jazykem vládnou celkem obstojně, takže by se mohlo zdát, že v hádkách budu pro většinu protivníků těžký soupeř, jenže zdání i tentokrát klame: nejsem a patrně nikdy nebudu. Příčina netkví v nezvládnutém jazyce, nýbrž v nezvládnutých emocích. V mém případě jaksi nejde o jazykovou obratnost, nýbrž o nekontrolovatelné city: o naběhlé žíly na krku, sevřené hrdlo nebo oči trapně zaplavené slzami.

Leč zpátky k meritu věci. Hlavní problém slovních soubojů s lidmi, kteří český jazyk dostatečně neovládají, takže nemluví ani nepíšou tak dobře jako my spisovatelé, paradoxně spočívá v jejich zbytněném sebevědomí: většinou se mylně domnívají, že jelikož hovoří česky od narození (a navíc se většinou takzvaně nebojí mluvit), mohou si hezky čes-

ky s kýmkoliv cokoliv vyříkat pěkně na rovinu (a tak podobně).

Klíčovým problémem slovních soubojů s jazykovými amatéry není ovšem jejich malá slovní zásoba, chabé znalosti přejatých cizích slov či neschopnost udržet logiku souvětí, ale důsledky, které z těchto hendikepů nevyhnutelně plynou: jazykoví amatéři totiž obvykle vůbec nepostřehnou, že byli v tom či onom slovním souboji s profesionálem knokautováni, a tak přestože onen nerovný zápas skončil předčasně a jeho jasný vítěz dávno odešel do sprchy (a rozhodčí i diváci domů), náš jazykový amatér v zhasnutém verbálním ringu dál divoce poskakuje, máchá kolem sebe argumenty a podniká do tmy rádobu efektní slovní výpady...

Jiný problém bývá v tom, že jazykově sice zdatnému, leč psychicky nevyrovnanému řečníkovi (možná tušíte, že o tomhle typu toho vím dost) se jeho slabšího soupeře natolik zžele, že se po vítězném zápase – opět si pomohu boxerskou metaforou – začne poraženému sokovi za své tvrdé slovní zvedáky a větné direkty omlouvat...

V tomto kontextu bych rád vzkázal všem svým soupeřům z dávných i nedávných slovních klání (a v neposlední řadě jaksi i sám sobě): dobojováno jest, soupeři i diváci odešli.

Přestaňme máchat pěstmi v prázdném ringu. <<